

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

Θεμελιώδης ἀρχὴ τοῦ δικαίου ὑπάρχει, καθ' ἣν ἄγνοια νόμου δὲν ἐπιτρέπεται· ἦτοι οὐδεὶς δικαιολογεῖται ἐνώπιον δικαστηρίου προβάλλων τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἠγνόει, ἂν ὑπῆρχε νόμος ἀπαγορευῶν αὐτῷ νὰ πράξῃ τι. Πᾶς τις ἄρα ἐνδιαφέρεται νὰ μάθῃ πόσοι εἶνε οἱ νόμοι αὐτοί, οὓς ὑποχρεοῦται νὰ γνωρίζῃ καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς λεπτομερείας, κινδυνεύων νὰ τιμωρηθῇ ἂν ἐξ ἀγνοίας παραβῇ ποτε διάταξιν τινὰ αὐτῶν.

Ἄν ἀληθεύῃ ἡ ῥῆσις τοῦ Πλάτωνος ὅτι «κακίστη πόλις ἡ πλείστους ἔχουσα νόμους», ἦν παραφράσας ὁ Τάκιτος εἶπε «Corruptissima Republica ubi plurimae leges», δὲν γνωρίζω τῇ ἀληθείᾳ τί πρέπει νὰ πράξωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἔχοντες σχετικῶς τοὺς πλείστους νόμους πάντων τῶν ἐθνῶν. Κατὰ τὰ πενήντα καὶ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὀθωνος διέφθουσαν, ἐψηφίσθησαν, ἐνεκρίθησαν, ἐδημοσιεύθησαν καὶ ἐφηρμόθησαν ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους νόμους· ἀριθμὸς ὅστις θέλει καταπλήξῃ καὶ τὸν μάλιστα πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πολιτικὴν εἰθισμένον ἀναγνώστην. Τρεῖς χιλιάδες νόμοι δὲν εἶνε, νομίζω, μικρὸν πρᾶγμα· καὶ ἂν ἀναλογισθῇ τις, ὅτι ὀφείλει πᾶς πολίτης νὰ τοὺς γνωρίζῃ πάντας λεπτομερῶς, κινδυνεύων ἄλλως νὰ εὐρεθῇ περιπεπλεγμένος μὲ τὰ δικαστήρια, συνδύασι δὲ τοῦτο πρὸς τὴν παρ' ἡμῖν ἑλλειψίν ἀστικού κώδικος, ἐξ οὗ κατ' ἀνάγκην ἰσχύει ἡ δαιδαλώδης καὶ δυσκολωτάτη Ῥωμαϊκὴ νομοθεσία, ἀμέσως κατανοεῖ διατὶ ἐνταῦθα ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κράτος ἐπληθύνθησαν οἱ δικηγόροι· ἐπὶ τοσούτων ὥστε τὰ δύο τρίτα σχεδὸν τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου νὰ σπουδάζωσι τὴν νομικὴν. Φαντασθῆτε πλὴν πόσα ἀντιφατικὰ διατάξεις, πόσοι ἐξ αὐτῶν κατηρημένοι ὑπὸ νεωτέρων, χωρὶς ῥητῶς νὰ δηλωῶται τοῦτο ἐν αὐτοῖς, πόση δυσκολία περὶ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ἐκάστοτε ἐφαρμοστέου, καὶ θέλετε ἐννοήσῃ ὅποσοι ζημιαὶ ἐκ τούτων ἐπέρχονται εἰς τοὺς πολίτας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι πρὸς βαθμιαίαν ἄρσιν πασῶν τῶν δυσκολιῶν τούτων ὠρίσθη τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, ὁ Ἄρειος Πάγος, οὗ ἡ νομολογία σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν τάξιν καὶ ἐνότητα εἰς τὴν νομοθεσίαν· ἀλλὰ καὶ οὗτος παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ καταπληκτικοῦ χειμάρρου τῶν τρισχιλίων νόμων, καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ ζήτημα ἔχει λύσῃ διαφοροτρόπως. Πρὸς θεραπείαν τῶν ἀτόπων τούτων εἰς τὰ νεώτερα κράτη ἐπεκράτησεν ἡ ἀρχὴ τῆς κωδικοποιήσεως, ἦτοι τῆς εἰς ἓνα καὶ μόνον συγχευένσεως πάντων τῶν εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἀφορώντων νόμων, ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν ἤρχισεν ἐφαρμοζό-

μενον, ψηφισθέντος κατὰ τὴν προτελευταίαν τῆς βουλῆς σύνοδον τοῦ ἐξ 67 ἄρθρων συγκειμένου περὶ χαρτοσήμου νόμου, ὅστις ἀντικατέστησε πάντας τοὺς περὶ χαρτοσήμου ἀρχαιοτέρους νόμους, περὶ τοῦς 25· καὶ τοῦ περὶ στρατολογίας, συγκειμένου ἐξ 186 ἄρθρων καὶ ἀντικαταστήσαντος 15 παλαιοτέρους νόμους. Ἄν καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐξακολουθήσῃ ἡ κωδικοποίησις τῶν σχετικῶν νόμων, ψηφισθῆ δὲ καὶ ὁ ἀπὸ ἐτῶν ἤδη παρασκευασθεὶς ἀστικός κώδιξ, μεγάλη ἀνακούφισις καὶ εὐκολία θέλει παρασχεθῆ εἰς τοὺς περὶ τοὺς νόμους ἀσχολουμένους καὶ ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς πολίτας.

Ἐπὶ Ὀθωνος ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1862 ἐψηφίσθησαν 756 νόμοι, φέροντες ἕκαστος διακριτικὸν ἀξίοντα ἀριθμὸν, δηλούμενον διὰ τῶν στοιχείων τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου· ὅθεν ὁ μὲν πρῶτος φέρει τὸ στοιχεῖον Α' (= 1) ὁ δὲ τελευταῖος ΨΝΣ'. (= 756). Πρὸ τοῦ 1845 μὴ ὑπαρχούσης βουλῆς, οἱ νόμοι ἐξεδίδοντο ὑπὸ τοῦ βασιλέως οὐ μόνον ὡς τοιοῦτοι ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὸν τύπον Βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐχόντων ὅμως περιεχόμενον καὶ ἰσχὴν νόμου· ἄγνωστος ὁ ἀκριβὴς ἀριθμὸς τῶν τοιούτων νόμων, δυσχερὴς δὲ καὶ ἡ εὕρεσις αὐτοῦ· ὁ κ. Γ. Ἀγγελόπουλος, καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀναδιβάλλει αὐτοὺς εἰς 400· ὥστε καθ' ὅλην τὴν βασιλείαν τοῦ Ὀθωνος ἐξεδόθησαν 1561 περίπου νόμοι.

Ἐπὶ τῆς μεσοβασιλείας τοῦ 1862 ἐξεδόθησαν 78 ψηφίσματα, ὡς ὠνομάζοντο τότε οἱ νόμοι, Α—ΟΗ', ὧν τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται περὶ καταρτίσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς τῶν δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, τὸ δὲ τελευταῖον περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως 40,000 δραχμῶν.

Ἐπὶ Γεωργίου τέλος μέχρι τῆς σήμερον ἐδημοσιεύθησαν 1775 νόμοι, ὧν ὁ πρῶτος ὀρίζει τὰ τῆς ὀκρομωσίας τοῦ στρατοῦ, τῆς ἐθνοφυλακῆς καὶ τῶν ὑπαλλήλων, φέροντες τὰ ἀριθμητικὰ στοιχεῖα Α'—ΑΨΟΕ'.

Ὡστε ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὀθωνος μέχρι τῆς σήμερον ἐξεδόθησαν 3009 νόμοι, ὧν ἄδηλον πόσοι εὐρίσκονται ἤδη ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

Ἐκ τῶν νόμων τούτων οἱ μὲν περισσότεροι ἀνήκουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οικονομικῶν, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ περὶ ἐγκρίσεως προϋπολογισμῶν, πιστώσεων καὶ τῶν τοιούτων, οἵτινες κυρίως δὲν εἶνε νόμοι. Οἱ ὀλιγώτεροι δὲ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

Κατ' ἔτος δέ, οἱ πλεῖστοι μὲν ἐψηφίσθησαν κατὰ τὸ 1886, 262 ἐν ὄλῳ, οἱ εὐαριθμότατοι δὲ τῷ 1879, ὀκτώ μόνον· κατὰ δὲ τὸ 1870 οὐδεὶς. Κατὰ μέσον δὲ ὄρον 58 κατ' ἔτος.

Πάντες οἱ νόμοι, ἀφ' οὗ ψηφισθῶσιν εἰς τρεῖς ἀναγνώσεις ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ ἐγκριθῶσιν ὑπὸ

του βασιλέως, θέτοντος κάτωθεν αὐτῶν τὴν ὑπογραφήν αὐτοῦ, προσυπογραφοῦσι δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρμοδιου ὑπουργοῦ, σφραγίζονται διὰ τῆς μεγάλης τοῦ κράτους σφραγίδος καὶ θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, ὑπογραφομένου κάτωθεν αὐτῶν, τηροῦνται δὲ ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης. Δημοσιεύονται εἶτα διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἄρχονται ἰσχύοντες δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἐν αὐτοῖς ὄρισται. Καταργοῦνται δὲ ἢ ῥητῶς διὰ νεωτέρου νόμου, ἢ σιωπηρῶς, ἐάν ψηφισθῇ ἄλλος νόμος, οὗ αἱ διατάξεις νὰ ὦσιν ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐν αὐτοῖς περιεχομένας, ὅτε κάτωθεν τοῦ νέου νόμου τίθεται ἡ τυπικὴ φράσις «πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον καταργεῖται» οὐδέποτε δὲ δύναται νὰ καταργηθῇ νόμος τις δι' ἀχρηστίας. ΣΤ.

ΑΙ ΠΑΛΑΙΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ἀρχαιοτέρων καὶ ἐπισημοτέρων ἐκκλησιῶν τὴν σειράν κλείει ἡ τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Καρύκη, ἐπ' ἴσης ἐν τῇ βορείᾳ συνοικίᾳ, κτισθεῖσα ὑπερμεσοῦντος ΙΑ' αἰῶνος, παρὰ τοῦ χρηματίσαντος ἔπειτα στρατηγοῦ τῆς ἐπαρχίας Κρήτης περιβοήτου Καρύκη, ἐν ἔτει 1092 ἀποστατήσαντος ἀπὸ τῆς ἐν Βυζαντίῳ αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας.

Τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ ἀναφέρει Ἄννα ἡ Κομνηνὴ ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ βασιλέως πατρὸς Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ. «Καὶ μεμαθηκῶς ὁ αὐτοκράτωρ τὴν τοῦ Καρύκη ἀποστασίαν, καὶ «ὅτι τὴν Κρήτην κατέσχε -- μετὰ στόλου μεγάλου κατ' αὐτοῦ τὸν [καίσαρα καὶ μέγαν ἀδούκα τοῦ στόλου] Δούκαν Ἰωάννην ἐξέπεμψε. Καταλαβόντα δὲ τὸν Δούκαν τὴν Κάρπαθον, οἱ Κρήτες μεμαθηκότες -- ἐπιθέμενοι «τῷ Καρύκη, δεινὸν τὸν φόνον ἐπ' αὐτοῦ ἀπειργάσαντο, καὶ οὕτω τὴν Κρήτην τῷ μεγάλῳ «δουκὶ παραδεδώκασι».

Ἐκ τοῦ οἴκου Καρύκη ἐσώζοντο ἀκόμη ἀπόγονοι ἐπίσημοι ἀρχομένου ΙΠ' αἰῶνος. Δημήτριος ὁ Καρύκης, ὕπατος τῶν φιλοσόφων, ἠκολούθησε τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φράγκων ἐν Νικαίᾳ ἐγκατασταθέντας αὐτοκράτορας, χαριζόμενος ἰδίᾳ τὴν εὐνοίαν τοῦ βασιλέως Ἰωάννου Γ' Βατάτζη (1222 - 1255) καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γερμανοῦ Β', τοῦ ἐξ Ἀνάπλου τῆς Προποντίδος (1221 - 1239).

Ἐν Νυμφαίῳ τῆς Ἰωνίας, ὅπου ἐποιεῖτο τὰς θερινὰς αὐτοῦ διατριβὰς ὁ βασιλεὺς Ἰωάννης,

Δημήτριος ὁ Καρύκης ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐν προοιμίῳ διαλέξιν μετὰ τῶν τοῦ πάπα Γρηγορίου Θ' ἀποκρισίων, ὅτε συνεκροτήθη, ἐν ἔτει 1233 ὑπὸ Γερμανοῦ Β' καὶ ἄλλων πατριαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς μεγάλη τοπικὴ σύνοδος, πρὸς συζήτησιν τοῦ παρὰ τοῦ πάπα προταθέντος ὄρου περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ περὶ ἐνώσεως τῶν Ἑκκλησιῶν.

Περὶ ἄλλου ἐν Ἀθήναις βιοῦντος ἀπογόνου τοῦ οἴκου Καρύκη, ἀρχομένου τοῦ ΙΖ' αἰῶνος, μανθάνομεν ἐκ γραπτοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀναθέματος, ὃν ἐξέδωκεν ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος Α' μηνὶ μαΐου, ἔτους 1616, κατὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Μιχαὴλ Καρύκη, φωραθέντος ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἐγγράφων ἐκκλησιαστικῶν.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Καρύκη, καταστραφεῖσα ἐπὶ τῆς τελευταίας ἐπαναστάσεως κατὰ τῶν Τούρκων, ἀνεσκευάσθη ἐκ τοῦ προχείρου ἐπὶ τῆς πρώτης βασιλείας, λίαν πενιχρῶς ἀνοικοδομηθεῖσα ἔπειτα ἐκ βάθρων καὶ ἐν μεγαλειτέrais διαστάσεσι τὰς τελευταίας αὐτὰς δεκαετηρίδας, οὐδὲν ἐτήρησεν ἔγχος τοῦ παλαιοῦ ναοῦ, ἀλλ' ἐκτίσθη κατὰ τὸν νεώτατον ἐλληνοβυζαντιακὸν ῥυθμὸν, τὸν εἰσαχθέντα παρ' ἡμῖν διὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἐν Ἀθήναις μεγάλης μητροπολιτικῆς ἐκκλησίας τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

ΤΑΣΣΟΣ ΝΕΡΟΥΤΣΟΣ.

ΑΝΑΔΕΚΤΑ

Η ΑΝΘΟΔΕΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

Ἡ κυρία Λακσέν, ἐν Δοκιμίῳ περὶ συνθέσεως ἀνθοδεσμῶν δεικνύει ἡμῖν ἐπαναληπτικῶς πόσον, προκειμένου περὶ ἀνθέων, αἱ γυναῖκες ὑπερέχουσιν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ γράφειν καὶ λέγειν τερπνότερα πράγματα. Ταύτην τὴν μικρὰν πραγματείαν, ποιητικὴν τέχνην ἐν τῷ εἶδει αὐτῆς, θέλομεν συνοφίσει ἐνταῦθα ἵνα θέσωμεν τὰ διδάγματα αὐτῆς ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν. Δὲν ἔχει τις πάντοτε ἀνθοκόμον πρόχειρον, καὶ πολλοὶ ἔσονται εὐτυχεῖς ἐάν ἔχωσιν ὁδηγίαν περὶ ὕλης, ἣτις ἔχει τὴν ὠφελιμότητα αὐτῆς καὶ ἣτις ὅπωςδήποτε ἀποτελεῖ μίαν τῶν μᾶλλον εὐχαρίστων ἡμῶν διασκεδάσεων.

Ἡ τέχνη τῆς ἀρμονικῆς συνθέσεως τῶν ἀνθέων ἐν ἀνθοδέσμῃ διέπεται ὑπὸ τινῶν νόμων βασιζομένων ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων τοῦ σχήματος καὶ τῶν χρωμάτων. Πανταχοῦ ὑπάρχουσιν αἱ ἀντιθέσεις, καὶ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν ταῖς τέχναις, οὐδέποτε δὲ ἀναδεικνύεται καλλίον ἀντικείμενον τι, εἰμὴ ὅταν ἀντιτίθεται πρὸς ἕτερον ὅπως διάφορον. Συνθέτοντες ἀνθοδέσμην πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψει τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια